

GEOGRAFIES LITERÀRIES

Serra de la Gritella (Priorat - Baix Camp)

15 de gener de 2017

Itinerari: Coll d'Albarca, grau d'en Saura, mirador del Pla de la Guàrdia i Prades

SEAS

Secció Excursionista de l'Ateneu Santjustenc (SEAS)

www.santjust.org/seas

En memòria d'Isidor Cònsul

Serra de Montsant des del vessant oest de la serra de la Gritella. Totes les fotos són de Jordi Gironès.

La serra de la Gritella forma part del conjunt d'estructures tabulars que constitueixen les muntanyes de Prades i està situada a cavall entre el Baix Camp i el Priorat.

Aquest conjunt és constituït per un sòcol paleozoic damunt del qual descansa una cobertura secundària (Triàsic i Liàsic), disposada en estrats horitzontals plegats laxament i tallats per nombroses falles. Sobre aquests materials s'ha desenvolupat un relleu de costes i plataformes estructurals que donen l'aspecte d'una graderia enorme que davalla dels 1.200 fins als 200 metres. Aquest conjunt es troba dividit en dos grans blocs separats per una dislocació que segueix la vall del riu Brugent: al nord hi ha les cotes més altes (Tossal de la Baltasana 1.201 m) i l'altiplà de Prades, i a migdia resta la part més extensa centrada per l'enlairada calma dels Motllats (Puig Pelat 1.075 m). Dues altres falles limiten el massís pel nord i per llevant.

En algunes de les darreres excursions hem assolit, en una el cim del tossal de la Baltasana i en l'altra el puig Pelat.

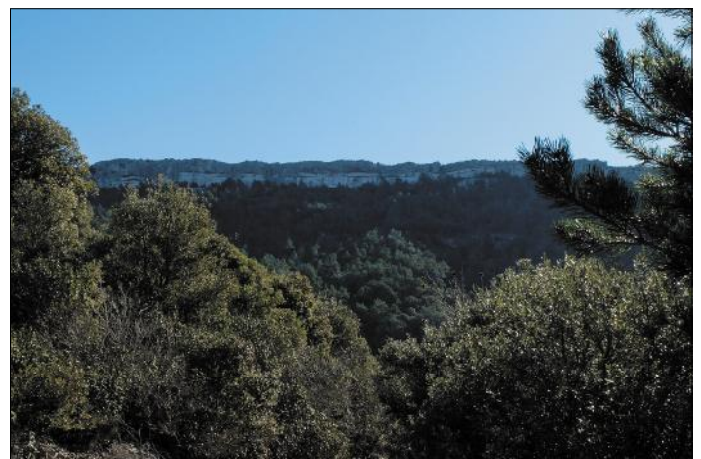
L'esmentat altiplà de Prades és constituït per pissarres del Carbonífer (Paleozoic) mentre que els Motllats és

calcari (Mesozoic). Per altra banda, hi ha una zona de granit entre la Baltasana i Vilanova de Prades, i una prima faixa de conglomerats i gresos intensament vermells (Triàsic) al voltant de Prades i de la serra de la Gritella.

Aquesta darrera serra, motiu de la nostra excursió, és constituïda per calcàries (Triàsic), si bé l'itinerari l'iniciarem prop del coll d'Albarca, amb gresos i pissarres amb nivells de conglomerats del Carbonífer (Paleozoic), que desapareixen sobtadament en enfilars la cinglera de la Gritella.

L'excursió s'inicia entre camps de conreu d'avellaner i de vinya i brolles de pi blanc fins a iniciar la pujada d'aproximació a la cinglera on el bosc de pi roig amb boix i roure de fulla petita (o valencià) pren el relleu enfilant-se pels cingles. Arribant dalt del cingle també hi trobarem bosquets d'alzina carrasca, pròpia d'aquestes contrades i indrets ja més assolellats.

Superat el grau d'en Saura (o del Llop) la pineda de pi roig es fa menys espessa i s'alterna amb la pinassa, en un paisatge molt obert i ventat on hi abunden els coixinets d'eriçó, molt resistents a les ventades que hi són molt freqüents. El camí discorre per l'altiplà calcari fins arribar al mirador del Pla de la Guàrdia (1.121 m). Es tracta d'una excel·lent talaia amb unes

Cinglera del vessant oest de la serra de la Gritella amb una densa pineda.

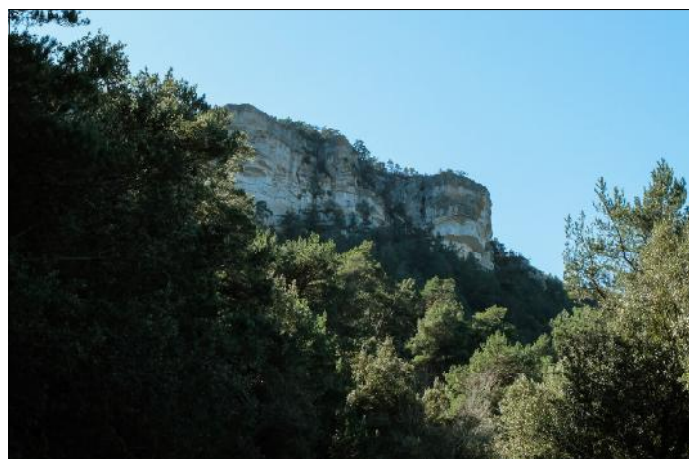
Panoràmica des del mirador del Pla de la Guàrdia, amb el tossal de la Baltasana com a cim més alt de les muntanyes de Prades, i la vila de Prades en el pla on s'ubica.

dilatades panoràmiques del Montsant (oest) i de les muntanyes de Prades (nord-est, est i sud), tenint en primer pla i al nord la serra de la Llena (923 m) i, darrere seu, el Pirineu si la visibilitat del dia en ho permet.

El darrer tram d'aquest itinerari llarg ens baixa pel grau del Pau de Blai al cantó oest del pla de la Guàrdia, el qual voltarem en direcció llevant fins arribar a Prades. Es tracta d'un itinerari de 14 km amb un desnivell màxim de prop de 500 m des de la fondalada del barranc de l'Argentera fins al mirador del Pla de Guàrdia.

L'excursió curta puja directament des de Prades (950 m) al mirador del Pla de la Guàrdia (1.121 m) pel vessant de llevant de la serra de la Gritella, fent la tornada pel mateix camí de la llarga a través del grau del Pau de Blai. En total són 9,5 km

Jordi Gironès

Pujant pel grau d'en Saura.

Serra de la Llena des del mirador del Pla de la Guàrdia amb el Pirineu nevat al fons